

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 21 marca 2018 r.

Poz. 797

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR PN-III.4131.1.42.2017.AB WOJEWODY OPOLSKIEGO

z dnia 20 marca 2018 r.

w sprawie nadania nazwy placu w Byczynie

Na podstawie art. 6 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 ze zm.), po zasięgnięciu opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

zarządza się, co następuje:

§ 1. Placowi Bohaterów Armii Czerwonej, położonemu w Byczynie, gmina Byczyna, powiat kluczborski, nadaje się nazwę:

Danuty Siedzikówny „Inki”

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Uzasadnienie

Obowiązująca od 2 września 2016 r. ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (dalej ustawa) w art. 6 ust. 1 nałożyła na organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego obowiązek zmiany nazw budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów upamiętniających osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

W przypadku niewykonania ww. obowiązku wojewoda, na podstawie art. 6 ust. 2 ust. 3 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1, wydaje zarządzenie zastępcze, po zasięgnięciu opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy. Pomimo upływu dwunastomiesięcznego terminu na dokonanie przez Radę Miejską w Byczynie stosownej zmiany, plac w Byczynie nadal nosi nazwę Bohaterów Armii Czerwonej.

Wojewoda Opolski pismem z dnia 23 października 2017 r. o znaku PN-III.4131.1.42.2017.AB wszczął postępowanie nadzorcze celem wydania zarządzenia zastępczego. Jednocześnie, pismem z dnia 23 października 2017 r. o znaku PN-III.4131.1.42.2017.AB, Wojewoda Opolski wystąpił do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o opinię odnośnie niezgodności nazwy placu Bohaterów Armii Czerwonej położonego w Byczynie z art. 1 ustawy.

Zgodnie z opinią Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z dnia 12 marca 2018 r. o znaku BUW- 940-5 (16) /18, która wpłynęła do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 16 marca 2018 r. nazwa ta **jest niezgodna** z art. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub

innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki.

Z analizy dokumentów zebranych w toku postępowania w sprawie wydania zarządzenia zastępczego dotyczącego nazwy placu Bohaterów Armii Czerwonej w Byczynie, wynika jednoznacznie, że nazwa ta odnosi się do żołnierzy sił zbrojnych państwa bolszewickiego występujących w latach 1918 – 1946 pod nazwą Armia Czerwona. Armia Czerwona w latach 1939 – 1941 była jednym z narzędzi terroru i okupacji wschodniej połowy Rzeczypospolitej Polskiej. Po roku 1944 zajmowanie ziem polskich przez Armię Czerwoną rozpoczęło nowy okres zniewolenia Polski.

W oparciu o opinię Instytutu Pamięci Narodowej ustalono także, iż obecność Armii Czerwonej w Polsce po roku 1944 uniemożliwiła odbudowę niepodległego Państwa Polskiego. Zajęcie ziem polskich przez Armię Czerwoną zapoczątkowało zarazem nowy okres martyrologii narodu polskiego, zaznaczony setkami tysięcy pomordowanych, więzionych i wysyłanych do obozów koncentracyjnych na terenie Polski i ZSRR.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz treść opinii Instytutu Pamięci Narodowej w przedmiocie niezgodności nazwy placu Bohaterów Armii Czerwonej z art. 1 ustawy, Wojewoda Opolski uznaje, że nazwa Bohaterów Armii Czerwonej jest niezgodna z art. 1 ustawy i wymaga zmiany w trybie art. 6 ust. 2, jako nazwa, która jest jedną z form gloryfikacji Związku Sowieckiego i Armii Czerwonej – przedstawianej w propagandzie komunistycznej jako siła wyzwolicielska.

Nadana zarządzeniem zastępczym nazwa ma na celu upamiętnienie Danuty Siedzikówny „Inki”. Propozycja nazwy została przedstawiona przez byczyńskie środowisko Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej. Danuta Siedzikówna ps. „Inka” (ur. 3 września 1928 r. w Guszczewinie, zm. 28 sierpnia 1946 r. w Gdańsku) – sanitariuszka 4. szwadronu odtworzonej na Białostocczyźnie 5 Wileńskiej Brygady AK, w 1946 służyła w 1 szwadronie Brygady działającym na Pomorzu. Pośmiertnie mianowana podporucznikiem Wojska Polskiego. Dama Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Wobec powyższego, wydanie przez Wojewodę Opolskiego zarządzenia zastępczego jest uzasadnione.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze służy jednostce samorządu terytorialnego prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Opolski

Adrian Czubak